

Margita Åhsberg, margita.ahsberg@dom.se, 042-199765

Justitiedepartementet
103 33 Stockholm

Se barnet! (SOU 2017:6)

Helsingborgs tingsrätt har fått uppdraget att yttra sig över rubricerat betänkande och får med anledning av detta framföra följande.

Tingsrätten anser att utredningen är väl genomförd samt delar i stort utredningens slutsatser och tillstyrker i huvudsak de förslag som lämnats. Tingsrätten vill särskilt betona att vi instämmer i utredarens bedömning att barn inte bör få talerätt och att det inte bör införas en möjlighet för domstolen att utse ett juridiskt biträde för barnet. Tingsrätten anser också, liksom utredaren, att det är angeläget och nödvändigt att dels frågan om det bör införas regler om ansvarig socialnämnd för upplysningar m.m. när det förekommer skyddade personuppgifter utreds, dels att en generell översyn av bestämmelserna i 21 kap. föräldrabalken sker.

Förslag till lag (20xx:xxxx) om informationssamtal med föräldrar i konflikt om barn samt 6 kap. 16 a § föräldrabalken

Den grundläggande idén bakom förslaget är mycket god. Det är positivt att föräldrar erbjuds hjälp och stöd i ett tidigt skede i konflikten. Det finns även fördelar med att föräldrar får sådan information som leder till större medvetenhet om den rättsliga processen i familjemål. Förhoppningsvis kan detta leda till att färre barn blir involverade i en domstolsprocess, såsom utredaren har antagit. Vid diskussionerna i tingsrätten har dock framkommit delade uppfattningar i fråga om förslaget verkligen kommer att leda till en minskning av antalet tvister i domstol. En synpunkt som därvid framförts är om det merarbete som förslaget riskerar att medföra för socialnämnderna och domstolarna står i rimlig proportion till den förväntade minskningen.

Tingsrättens bedömning är att en sådan reform är mer resurskrävande än vad utredningen kommit fram till, även om den skulle leda till att färre snabbupplysningar och utredningar behöver genomföras.

Tingsrätten delar utredarens uppfattning att de eventuella begränsningar som lagändringen utgör inte står i strid med Artikel 6 i Europakonventionen.

2 §

Lagtextens formulering innebär att socialnämnden måste kalla båda föräldrarna till samtal. Det är oklart vilka ansträngningar och i vilken omfattning ansträngningar ska göras av socialnämnden i de fall det finns svårigheter att komma i kontakt med den av föräldrarna som inte har begärt samtal. Detta bör tydliggöras i den fortsatta beredningen.

I den fortsatta beredningen bör det även övervägas om socialnämnden borde kunna underlåta att hålla samtal i de situationerna som avses i 6 kap. 16 a § andra stycket föräldrabalken.

3 §

I den första meningen bör ”I första hand” strykas. Meningen bör således lyda ”Föräldrarna ska delta samtidigt i ett informationssamtal.”

Förslag till lag om ändring i äktenskapsbalken

14 kap. 3 §

Tingsrätten är mycket positiv till att särskilda forumregler införs för de fall där barn eller föräldrar har skyddade personuppgifter. Vad gäller bestämmelsen i äktenskapsbalken bör av lagtexten på ett tydligare sätt framgå att bestämmelsen är fakultativ. Förslagsvis kan den formuleras såsom 21 kap. 1 § fjärde stycket föräldrabalken är formulerad, dvs. ”*får målet också tas upp av Stockholms tingsrätt*”.

Förslag till lag om ändring i föräldrabalken*4 kap. 5a § och 6 kap. 10d §*

Tingsrätten är positiv till förslaget om att domstol ska kunna förordna en tillfällig vårdnadshavare i vissa situationer. Dock har tingsrätten svårt att se behovet av att en sådan vårdnadshavare ska ha möjlighet att samtycka till adoption. Förslaget avstyrks därför i den delen.

6 kap. 18a §

Tingsrätten har inte någon invändning mot att det införs kompetens- och lämplighetskrav för medlare. I bestämmelsen har även, såsom tingsrätten uppfattat det, en modernisering av lagtexten skett vad gäller domstolens möjligheter att lämna anvisningar till medlaren (första stycket sista meningen). Genom att använda ordet "hur" finns dock en risk för att domstolen förväntas styra över hur medlaren rent praktiskt ska utföra sitt uppdrag, vilket inte tycks vara avsikten. Bestämmelsen bör därför omformuleras på annat sätt.

6 kap. 19 §

Tingsrätten är positiv till att en tidsbegränsning införs för genomförande av vårdnads-, boende- och umgängesutredningar, men vill poängtera nödvändigheten av att socialnämnderna tillförs resurser för att förslaget i praktiken ska få önskat genomslag.

21 kap. 1 §

Enligt tingsrättens mening bör ordet "vilja" i bestämmelsens första stycke även här ersättas av orden "åsikter och inställning".

Tingsrätten är mycket positiv till att särskilda forumregler införs för de fall där barn eller föräldrar har skyddade personuppgifter. Vad gäller bestämmelsen i 21 kap. föräldrabalken bör av lagtexten på ett tydligare sätt framgå att bestämmelsen är fakultativ. Förslagsvis kan den formuleras såsom 21 kap. 1 § fjärde stycket föräldrabalken är formulerad, dvs. "får målet också tas upp av Stockholms tingsrätt".

Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen

36 kap. 1 § tredje stycket

Det är tveksamt om en sekretessbestämmelse som den föreslagna verkliga bör införas. Lagändringen framstår som inkonsekvent med hänsyn till att det införs en sekretessbestämmelse för de uppgifter som part har lämnat till medlaren samtidigt som det inte införs något förbud för medlaren att lämna uppgifter om detta vid ett eventuellt vittnesförhör.

I yttrandet har deltagit chefsrådmannen Margita Åhsberg (ordförande), rådmannen Jonas Österlund, rådmannen Karoline Fridolf, rådmannen Dick Peter Hartman, rådmannen Anna Tengberg, t.f. rådmannen Rebecka Åman Wiberg samt tingsnotarierna Aleksandra Lakic (referent) och Rebecca Ekberg (referent).

Margita Åhsberg

Aleksandra Lakic

Rebecca Ekberg